

MỘT SỐ GIẢI PHÁP CƠ BẢN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO ĐỐI TƯỢNG ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC Ở HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

Đại tá, PGS.TS.
Lê Trọng Tuyển^{1,+};
Thiếu tá, ThS.
Nguyễn Trọng Đại²

¹Trưởng phòng Sau đại học, Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng;
²Nghiên cứu sinh, Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng
+ Tác giả liên hệ • Email: letrongtuyenhvct@gmail.com

Article history

Received: 04/02/2023

Accepted: 16/3/2023

Published: 10/4/2023

Keywords

National Defense and Security Education, postgraduate education, teaching quality, Political Academy

ABSTRACT

National defense and security education is part of the national education system, a basic content in building the all-people national defense and people's security, in order to raise citizens' awareness and responsibility for the national defense and security, contributing to strongly building and promoting Consolidation of national defense and security, contributing to building and strongly promoting "people's hearts and minds posture" in the all-people national defense and people's security. Faced with the requirements of the cause of Homeland building and safeguarding in the new situation and the impact of the Fourth Industrial Revolution, it is necessary to further improve the quality of teaching National Defense and Security Education. The article focuses on researching and clarifying essential issues about teaching National Defense and Security Education to postgraduate learners at Political Academy, explaining theoretical and practical bases, and proposing a number of solutions to improve quality of teaching National Defense and Security Education to postgraduate learners at Political Academy nowadays.

1. Mở đầu

Giáo dục quốc phòng, an ninh là một bộ phận của nền giáo dục quốc dân (Ban Chấp hành Trung ương, 2007) nhằm giáo dục cho công dân về kiến thức quốc phòng và an ninh để phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, nâng cao ý thức, trách nhiệm, tự giác thực hiện nhiệm vụ quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa (Quốc hội, 2013). Giáo dục quốc phòng và an ninh "được thực hiện trong phạm vi cả nước với nội dung, hình thức, phương pháp phù hợp cho từng đối tượng" (Quốc hội, 2018). Thực hiện chủ trương đó, Bộ Quốc phòng đã ban hành Thông tư số 39/2014/TT-BQP ngày 03/6/2014 làm cơ sở cho việc tổ chức dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho các đối tượng trong các cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, trong đó có đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị.

Những năm qua, công tác giáo dục quốc phòng và an ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị đã được triển khai thực hiện nghiêm túc, đạt kết quả tích cực. Tuy nhiên, trước yêu cầu "tiếp tục đổi mới đồng bộ mục tiêu, nội dung, chương trình, phương thức, phương pháp giáo dục và đào tạo theo hướng hiện đại, hội nhập quốc tế" (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021) và tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đòi hỏi phải tiếp tục "đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng và an ninh cho cán bộ, công chức, viên chức và cho toàn dân, bảo đảm phù hợp với đối tượng" (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021). Đáp ứng yêu cầu đó, việc dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay cần tiếp tục đổi mới mạnh mẽ cả nội dung, hình thức, phương pháp, từng bước nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị.

Bài báo đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho học viên sau đào tạo tại Học viện Chính trị dựa trên phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn cũng như thực trạng dạy học môn học này tại Học viện Chính trị.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Cơ sở để xuất giải pháp nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho học viên đào tạo sau đại học tại Học viện Chính trị hiện nay

Theo Nghị định số 13/2014/NĐ-CP ngày 25/02/2014 của Chính phủ và Thông tư số 39/2014/TT-BQP ngày 03/6/2014 của Bộ Quốc phòng (Chính phủ, 2014; Bộ Quốc phòng, 2021), Học viện Chính trị đã quán triệt, triển khai

xây dựng chương trình và tổ chức dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học bắt đầu từ năm học 2015-2016 đến nay. Đối tượng giảng dạy là học viên cao học hoặc nghiên cứu sinh chưa học tập chương trình Giáo dục quốc phòng và An ninh ở cấp học thạc sĩ.

Chương trình môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng sau đại học ở Học viện Chính trị được xây dựng theo quy định của Thông tư số 39/2014/TT-BQP ngày 03/6/2014 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng với khối lượng kiến thức là 04 tín chỉ. Trong đó, thời gian lên lớp là 36 tiết (09 chuyên đề), seminar 12 tiết (03 chủ đề), viết tiểu luận 45 tiết và hình thức tự học là 84 tiết, thi kết thúc học phần 180 phút. Mục tiêu môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị nhằm củng cố, nâng cao trình độ, năng lực tư duy lí luận, tổng kết thực tiễn về quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc; tăng cường kĩ năng, phương pháp nghiên cứu khoa học, kĩ năng tham mưu, lãnh đạo, chỉ đạo cơ quan, đơn vị tổ chức thực hiện có hiệu quả quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng; chủ động, tích cực nhận diện, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch về quốc phòng và an ninh Việt Nam.

2.1.1. Quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về vị trí, vai trò của công tác Giáo dục quốc phòng, an ninh

Giáo dục quốc phòng và an ninh có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng trong hệ thống giáo dục quốc dân, được thể hiện trong Chỉ thị số 12-CT/TW ngày 3/5/2007 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh trong tình hình mới đã chỉ rõ: “Việc phổ cập và tăng cường giáo dục quốc phòng và an ninh là nhiệm vụ chung của Đảng, Nhà nước và toàn xã hội” (Ban Chấp hành Trung ương, 2007) và Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh xác định: “Giáo dục quốc phòng và an ninh cho người học trong trường của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội mà môn học chính khóa” (Quốc hội, 2013). Trước yêu cầu của thực tiễn, Đại hội XIII của Đảng tiếp tục nhấn mạnh: “Thực hiện tốt công tác giáo dục quốc phòng và an ninh, nâng cao nhận thức, trách nhiệm, hành động của toàn dân đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, củng cố quốc phòng và an ninh. Khai thác mọi nguồn lực, tiềm năng, thế mạnh để xây dựng tiềm lực quốc phòng và an ninh gắn với phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021). Vì vậy, nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho các đối tượng, trong đó có đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay là yêu cầu khách quan, là sự quán triệt và cụ thể hóa quan điểm của Đảng về công tác giáo dục quốc phòng và an ninh trong điều kiện mới.

2.1.2. Nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị là đòi hỏi khách quan, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo

Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 xác định: “Tạo chuyển biến căn bản, mạnh mẽ về chất lượng, hiệu quả giáo dục và đào tạo; đáp ứng ngày càng tốt hơn công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và nhu cầu học tập của nhân dân” (Ban Chấp hành Trung ương, 2013). Đại hội XIII của Đảng cũng nhấn mạnh: “Tiếp tục đổi mới đồng bộ mục tiêu, nội dung, chương trình, phương thức, phương pháp giáo dục và đào tạo theo hướng hiện đại, hội nhập quốc tế” nhằm “phát triển con người toàn diện, đáp ứng những yêu cầu mới của phát triển kinh tế - xã hội, khoa học và công nghệ, thích ứng với cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021). Với những mục tiêu đó, giáo dục quốc phòng và an ninh nói chung, giáo dục quốc phòng và an ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị nói riêng cần quán triệt và thực hiện tốt quan điểm của Đảng về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, tiếp tục đổi mới đồng bộ mục tiêu, nội dung, chương trình, phương thức, phương pháp giáo dục và đào tạo theo hướng hiện đại, hội nhập quốc tế (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021), từng bước nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học, góp phần “phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước, nâng cao ý thức, trách nhiệm, tự giác thực hiện nhiệm vụ quốc phòng và an ninh theo chức trách, góp phần thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa” (Bộ Quốc phòng, 2014).

2.1.3. Sự phát triển mới của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, phương hướng xây dựng quân đội trong tình hình mới và tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Hiện nay, thế giới đang trải qua những biến động to lớn, diễn biến nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021), mục tiêu, yêu cầu bảo vệ Tổ quốc có bước phát triển “bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân, chế độ xã hội chủ nghĩa, nền văn hóa và lợi ích quốc gia - dân tộc; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định chính trị, an ninh quốc gia, an ninh con người; xây dựng xã hội trật tự, kỉ cương, an toàn, lành mạnh (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021). Cùng với đó, phương hướng xây dựng Quân đội “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, một số quân chủng, binh chủng, lực lượng tiến thẳng lên hiện đại” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021) đòi hỏi đội ngũ cán bộ quân đội phải có hiểu biết sâu sắc về đường lối, quan điểm của Đảng về quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc; biết vận dụng đường lối, quan điểm đó vào thực tiễn công tác gắn với chức trách, nhiệm vụ được giao. Do đó, nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An

ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị là yêu cầu khách quan, là cơ sở, điều kiện để mỗi học viên cao học và nghiên cứu sinh cập nhật, nâng cao kiến thức quốc phòng và an ninh nhằm phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước của dân tộc; đồng thời biết vận dụng kiến thức, kỹ năng mà môn học trang bị vào thực tiễn công tác giáo dục quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc trên cương vị công tác sau này.

Cùng với sự phát triển mới của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, phương hướng xây dựng quân đội trong tình hình mới, Cách mạng công nghiệp lần thứ tư không chỉ đặt ra yêu cầu đổi mới chương trình, nội dung đào tạo mà còn phải đổi mới các phương pháp dạy của giảng viên và phương pháp học của học viên. Trước lượng thông tin và kiến thức khổng lồ, giảng viên cần xác định được những kiến thức cần trang bị và định hướng cho người học tiếp cận, nghiên cứu phù hợp với yêu cầu của đổi mới và nâng cao chất lượng dạy học; đồng thời, giảng viên cần sử dụng thành thạo các phương pháp, phương tiện kết nối Internet để hỗ trợ người học tra cứu thông tin, định hướng khai thác thông tin, tương tác tích cực và sử dụng thông tin, tri thức trên Internet hiệu quả vào quá trình học tập. Đối với người học, sự phát triển của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư không chỉ đặt ra yêu cầu về kiến thức, tư duy sáng tạo, phẩm chất đạo đức, bản lĩnh chính trị mà còn phải có kỹ năng để tự học, tự nghiên cứu trong môi trường số.

2.1.4. Thực trạng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị trong những năm vừa qua

Quán triệt và triển khai thực hiện quan điểm, đường lối của Đảng, luật pháp của Nhà nước về giáo dục quốc phòng và an ninh, trong những năm qua, Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Quá trình giảng dạy, ngoài tiến hành điều chỉnh, bổ sung, cập nhật chương trình theo định kỳ, đã thường xuyên chỉ đạo Phòng Sau đại học và Khoa Lịch sử Nghệ thuật quân sự bổ sung, cập nhật kiến thức, quan điểm mới và thông tin mới vào giáo án, bài giảng. Đội ngũ giảng viên giảng dạy môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh hiện nay đều có trình độ thạc sĩ và tiến sĩ, nhiều đồng chí có kiến thức sâu rộng về quốc phòng và an ninh, có kiến thức thực tiễn khá phong phú, có trách nhiệm cao trong giảng dạy. Trong quá trình giảng dạy, đội ngũ giảng viên đã tích cực đổi mới chương trình, nội dung gắn với đổi mới phương pháp giảng dạy, chú trọng sử dụng phương pháp nêu vấn đề nhằm kích thích tính chủ động, tự giải quyết vấn đề của người học, khai thác hiệu quả các phương tiện kỹ thuật, tạo sự hấp dẫn đối với người học. Đối với người học, cơ bản có nhận thức đúng đắn về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh; tích cực tham gia học tập với động cơ đúng đắn, thái độ nghiêm túc, tinh thần tự giác cao, đã chuyển hoá quá trình học tập, rèn luyện thành tự học tập, tự rèn luyện của mỗi cá nhân. Qua tổng hợp kết quả thi kết thúc môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh của học viên sau đại học từ năm 2017 đến năm 2022, tỉ lệ khá và giỏi luôn đạt 100%, trong đó nhiều lớp tỉ lệ giỏi đạt trên 20%. Khảo sát chất lượng học viên sau khi tốt nghiệp ra trường, hầu hết các đơn vị đều khẳng định, học viên sau đại học sau khi ra trường về đơn vị công tác đã vận dụng khá tốt kiến thức đã được trang bị, trong đó có môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Đây chính là một trong những ưu điểm nổi bật thể hiện rõ chất lượng dạy học môn học này cho đối tượng sau đại học ở Học viện Chính trị trong những năm vừa qua.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng học viên đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị vẫn còn một số hạn chế, bất cập. Một số giảng viên chưa có nhiều kiến thức thực tiễn liên quan đến các chuyên đề giảng dạy; việc bổ sung, cập nhật thông tin mới vào giáo án, bài giảng chưa thường xuyên, chưa phù hợp với sự phát triển của thực tiễn và đối tượng đào tạo sau đại học; chưa kết hợp chặt chẽ giữa nghiên cứu khoa học với nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Kết quả thi kết thúc môn học giữa các lớp không đồng đều, có lớp còn thấp, một số lớp không có điểm giỏi. Nguyên nhân cơ bản của những hạn chế trên đây là do đội ngũ giảng viên cơ bản được tuyển từ các nguồn khác nhau, chưa được đào tạo chuyên sâu về giáo dục quốc phòng và an ninh; một số giảng viên chưa qua thực tiễn đơn vị; một số văn bản, tài liệu phục vụ trực tiếp cho dạy và học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh có độ mật cao, không được phổ biến rộng rãi, người học gặp khó khăn trong quá trình tiếp cận, nghiên cứu; nhận thức của một số học viên về vị trí, tầm quan trọng của môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh chưa sâu sắc, có học viên còn coi đây chỉ là môn phụ, nên chưa thật sự cố gắng, chưa tích cực chủ động, tự giác cao trong quá trình học tập.

2.2. Một số giải pháp cơ bản nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay

2.2.1. Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể, lực lượng trong dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh

Đây là giải pháp cơ bản, là nền tảng có ý nghĩa quyết định đối với nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị. Theo đó, tăng cường công tác giáo dục, tuyên

truyền, nâng cao nhận thức của các tổ chức, các lực lượng về vị trí, vai trò của dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học. Tập trung giáo dục, tuyên truyền Chỉ thị số 12-CT/TW của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh trong tình hình mới, Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh, Thông tư số 39/2014/TT-BQP ngày 03/6/2014 của Bộ Quốc phòng ban hành Chương trình khung giáo dục quốc phòng và an ninh cho người học trong trường của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị xã hội, quan điểm của Đại hội XIII của Đảng về giáo dục quốc phòng và an ninh,... Đồng thời, phát huy vai trò, trách nhiệm của cấp ủy, chỉ huy các cấp trong lãnh đạo, chỉ đạo, vai trò tham mưu của cơ quan chức năng, trách nhiệm của Khoa Lịch sử Nghệ thuật quân sự trong tổ chức giảng dạy môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh và vai trò của cấp ủy, chỉ huy hệ đào tạo sau đại học trong giáo dục, quán triệt nhiệm vụ đối với người học, qua đó tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể, lực lượng và là cơ sở, tiền đề nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay.

2.2.2. Tiếp tục bổ sung, cập nhật, phát triển chương trình, nội dung gắn với đổi mới phương pháp dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh

Chương trình, nội dung và phương pháp giảng dạy là những yếu tố cơ bản, trực tiếp quy định chất lượng dạy học. Vì vậy, bổ sung, cập nhật chương trình, nội dung gắn với đổi mới hình thức, phương pháp giảng dạy là yêu cầu khách quan, tất yếu góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay. Theo đó, cần tiếp tục bổ sung, cập nhật, phát triển và hoàn thiện chương trình, nội dung môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh theo hướng “chuẩn hoá, hiện đại hoá”, vừa trang bị kiến thức cơ bản, vừa mang tính vận dụng thực tiễn cao, giúp cho học viên có điều kiện thuận lợi để phát huy tư duy độc lập, sáng tạo trong học tập. Bên cạnh đó, tiếp tục đổi mới hình thức, phương pháp giảng dạy, vận dụng có hiệu quả các phương pháp dạy học tích cực; nâng cao chất lượng các hình thức sau bài giảng, tăng cường ứng dụng thành tựu của cách mạng khoa học và công nghệ trong giảng dạy. Cùng với đổi mới phương pháp giảng dạy, cần tích cực đổi mới phương pháp học tập của người học, chú trọng nâng cao chất lượng tự học, tự nghiên cứu. Đồng thời, đề cao ý thức, trách nhiệm, tích cực, chủ động, sáng tạo của học viên trong quá trình học tập.

2.2.3. Bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực toàn diện của đội ngũ giảng viên giảng dạy môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh

Đội ngũ giảng viên là một trong những nhân tố cơ bản, quan trọng hàng đầu, giữ vai trò chủ đạo, trực tiếp quyết định chất lượng dạy học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay. Do đó, từng bước kiện toàn đội ngũ giảng viên giảng dạy môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh có đủ số lượng và cơ cấu phù hợp, từng bước chuẩn hóa đội ngũ giảng viên đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Chú trọng bồi dưỡng nâng cao kiến thức lí luận về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, luật pháp của Nhà nước. Đặc biệt, cần nâng cao kiến thức chuyên môn theo yêu cầu chuẩn hóa, bao gồm kiến thức về đường lối quân sự, quốc phòng của Đảng, về khoa học, nghệ thuật quân sự, về đường lối quốc phòng toàn dân, chiến tranh nhân dân, về kinh tế, xã hội, về khả năng khai thác, sử dụng các phương tiện công nghệ hiện đại. Đa dạng hóa hình thức, phương pháp bồi dưỡng giảng viên như: thông qua tham gia các lớp bồi dưỡng kiến thức quốc phòng và an ninh; tổ chức tập huấn, hội thi, hội thảo, thao giảng, giảng mẫu, dự giờ, thông qua bài giảng,... Bên cạnh đó, tăng cường đưa giảng viên đi nghiên cứu thực tế ở các đơn vị, địa phương để tăng cường kiến thức thực tiễn, tích lũy kinh nghiệm phục vụ giảng dạy và nghiên cứu khoa học, góp phần nâng cao chất lượng dạy học.

2.2.4. Nâng cao hiệu quả hoạt động nghiên cứu khoa học phục vụ dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị

Giáo dục quốc phòng và an ninh là môn học đặc thù, các tài liệu phục vụ dạy học mang độ mật cao, ít phổ biến nên việc tiếp cận, nghiên cứu của học viên gặp nhiều khó khăn, ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng dạy học. Do đó, cần đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu khoa học, tập trung nghiên cứu các đề tài phục vụ giảng dạy môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh; tăng cường nghiên cứu làm rõ cơ sở khoa học đường lối, quan điểm của Đảng về quốc phòng và an ninh; về kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với tăng cường, củng cố quốc phòng và an ninh và hoạt động đối ngoại trong tình hình mới; về an ninh phi truyền thống và ứng phó với các mối đe dọa an ninh phi truyền thống; nghiên cứu dự báo những yếu tố tác động, những yêu cầu mới trong dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học. Đồng thời, nâng cao chất lượng thông tin khoa học; tích cực tổ chức tạo đàm trao đổi học thuật và hội thảo khoa học.

2.2.5. Phát huy tinh thần trách nhiệm, tính tích cực, tự giác của đối tượng đào tạo sau đại học trong học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh

Đối tượng đào tạo sau đại học vừa là đối tượng, vừa là chủ thể của quá trình dạy học, do đó phát huy tinh thần trách nhiệm, tính tích cực, tự giác của đối tượng đào tạo sau đại học có ý nghĩa vô cùng quan trọng, trực tiếp quyết định chất lượng, hiệu quả dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Trong khi đó, chương trình môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh liên quan trực tiếp đến tình hình an ninh chính trị, quân sự, quốc phòng của thế giới, khu vực, luôn có tính biến động cao; tính chất, nhiệm vụ, mục tiêu, yêu cầu bảo vệ Tổ quốc và đường lối, quan điểm của Đảng, pháp luật của Nhà nước về lĩnh vực quân sự, quốc phòng và an ninh luôn có sự phát triển. Vì vậy, tinh thần trách nhiệm, tính tích cực, tự giác của đối tượng đào tạo sau đại học được phát huy sẽ chuyển quá trình dạy học thành quá trình tự học, từng bước nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Theo đó, để nâng cao tinh thần trách nhiệm, tính tích cực, tự giác của đối tượng đào tạo sau đại học thường xuyên quan tâm động viên kịp thời, giáo dục xây dựng động cơ, quyết tâm, thái độ học tập nghiêm túc, mỗi học viên phải tự xây dựng kế hoạch học tập, tích cực tận dụng thời gian ngoài giờ nghiên cứu các tài liệu để mở rộng kiến thức, nâng cao hiểu biết của bản thân, nêu cao tinh thần cố gắng và nỗ lực khắc phục khó khăn.

2.2.6. Thường xuyên tổng kết, rút kinh nghiệm công tác dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị

Tổng kết, rút kinh nghiệm là một trong những giải pháp, đồng thời là khâu quan trọng góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay. Do đó, cần xây dựng kế hoạch tổng kết rút kinh nghiệm cụ thể, bám sát đối tượng, nội dung, chương trình; nội dung tổng kết, rút kinh nghiệm phải toàn diện, cụ thể ở tất cả các cấp, đánh giá toàn bộ các khâu, các bước của quá trình dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh; quá trình tổ chức sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm phải chặt chẽ, đánh giá chính xác những ưu điểm, hạn chế, những vướng mắc, bất cập cần tiếp tục giải quyết, những bài học kinh nghiệm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện làm cơ sở nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị.

3. Kết luận

Trong những năm tới, sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc đứng trước cơ hội, thuận lợi và thách thức đan xen. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư sẽ tác động, ảnh hưởng sâu sắc tới quốc phòng và an ninh của từng quốc gia và cộng đồng quốc tế; quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về quân sự, quốc phòng và an ninh không ngừng phát triển; phương hướng xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại” tiếp tục đặt ra nhiều yêu cầu mới,... Thực tế đó vừa là khó khăn vừa đặt ra yêu cầu cao đối với công tác giáo dục quốc phòng và an ninh nói chung và đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị nói riêng; chính vì vậy, cần tiếp tục quán triệt và thực hiện đồng bộ các giải pháp, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ từ nhận thức đến hành động, từng bước nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Học viện Chính trị hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương (2007). *Chỉ thị số 12-CT/TW ngày 03/5/2007 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục quốc phòng và an ninh trong tình hình mới*.
- Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.
- Bộ Quốc phòng (2014). *Thông tư số 39/2014/TT-BQP ngày 03/6/2014 ban hành Chương trình khung giáo dục quốc phòng, an ninh cho người học trong trường của các cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội*.
- Bộ Quốc phòng (2021). *Nghị định số 01/VBHN-BQP ngày 08/2/2021 quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh*.
- Chính phủ (2014). *Nghị định số 13/2014/NĐ-CP ngày 25/02/2014 quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh*.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (Tập I)*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Quốc hội (2013). *Luật Giáo dục Quốc phòng và An ninh*. Luật số 30/2013/QH13, ban hành ngày 19/6/2013.
- Quốc hội (2018). *Luật Quốc phòng*. Luật số 22/2018/QH14, ban hành ngày 08/6/2018.